

Hướng dẫn soạn bài Luyện nói về văn miêu tả - Ngữ văn lớp 6

Câu 1 (Trang 71 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Đọc đoạn văn và tả lại bằng miệng quang cảnh lớp học trong Buổi học cuối cùng.

Xong bài giảng, chuyển sang viết tập. Thầy Ha-men đã chuẩn bị cho ngày hôm đó những tờ mẫu mới tinh, trên có viết bằng “chữ rông” thật đẹp: Pháp, An-dát, Pháp, An-dát. Những tờ mẫu treo trước bàn học trông như những lá cờ nhỏ bay phấp phới khắp xung quanh lớp. Ai nấy đều chăm chú hết sức và cứ im phăng phắc! Chỉ nghe thấy tiếng ngòi bút sột soạt trên giấy. Có lúc những con bọ dừa bay vào nhưng chẳng ai để ý, ngay cả những trò nhỏ nhất cũng vậy, chúng đang cặm cụi vạch những nét sổ với một tâm lòng, một ý thức, như thể cái đó cũng là tiếng Pháp... Trên mái nhà trường, chim bồ câu gù thật khẽ [...]

Trả lời:

Quang cảnh lớp học trong giờ học cuối cùng:

- Hành động của thầy : Chuẩn bị tờ mẫu chữ có viết bằng “chữ rông” thật đẹp.
- Học sinh tập viết : chăm chú, sột soạt ngòi bút.
- Không gian : lặng lẽ, im ắng, chim bồ câu gù gù trên mái nhà.

Câu 2 (Trang 71 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Từ truyện Buổi học cuối cùng, em hãy tả lại bằng miệng cho các bạn nghe về hình ảnh thầy giáo Ha-men (chú ý làm nổi bật sự khác biệt của thầy so với buổi học thường ngày).

Hãy nói cho các bạn nghe về điều đó theo gợi ý sau:

- Thầy Ha-men trong buổi học cuối cùng là một người thầy như thế nào?
- Hôm đó thầy mặc có gì khác với mọi ngày lên lớp bình thường?
- Giọng nói của thầy ra sao? Cử chỉ và thái độ của thầy như thế nào khi Phrăng đến muộn và không thuộc bài?
- Nét mặt, lời nói và hành động của thầy vào cuối buổi học như thế nào?

Chú ý: Cần xem lại văn bản Buổi học cuối cùng, liệt kê nội dung trả lời của các câu hỏi trên, sau đó phát biểu theo các nội dung đã chuẩn bị. Chỉ ghi vắn tắt các ý và các chi tiết (gạch đầu dòng), tránh viết thành văn để đọc theo.

Trả lời:

a) Thầy Ha-men trong buổi học cuối cùng là người thầy yêu nghề, yêu tiếng mẹ đẻ, yêu đất nước sâu sắc.

b) Trang phục thầy hôm đó là y phục đẹp thường được vận vào ngày chủ nhật : chiếc áo sơ-đanh-gót màu xanh lục, diềm lá sen gấp nếp mịn và cái mũ tròn bằng lụa đen thêu.

c) Khi Phrăng đến muộn và không thuộc bài, giọng thầy vẫn không chút giận dữ, thay vào đó là dịu dàng, trang trọng.

Cử chỉ và thái độ của thầy luôn luôn nhẹ nhàng, ân cần, âu yếm rất thân thương trìu mến...

d) Nét mặt, lời nói, hành động của thầy :

– Từ nét mặt, lời nói luôn phẳng phất nổi ưu tư, thiết tha, trìu mến và thân thương.

– Hành động cũng khác với ngày thường : ánh mắt mang tiếc nuối, thầy nói nhiều về tiếng Pháp, dạy bằng cả trái tim yêu nước cháy bỏng và tình yêu thiết tha với tiếng mẹ đẻ.

Câu 3 (Trang 71 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Cho đề văn sau đây: Nhân ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11, em theo mẹ đến chúc mừng thầy giáo cũ của mẹ, nay đã nghỉ hưu. Em hãy tả lại hình ảnh thầy giáo trong phút giây xúc động gặp lại người học trò của mình sau nhiều năm xa cách.

a) Lập dàn ý cho đề văn trên.

b) Thảo luận trong tổ và cử một đại diện trình bày trước lớp.

Trả lời:

Dàn ý:

Mở bài: Kể lại việc em theo mẹ đến chúc mừng thầy giáo cũ của mẹ.

Thân bài:

– Miêu tả thầy giáo cũ của mẹ :

+ Khuôn mặt: làn da nhăn, mái tóc bạc, ...

+ Dáng người: cao, thấp, gầy, béo, trông đã yếu hay còn khỏe mạnh...

– Hình ảnh thầy trong giây phút xúc động gặp lại học trò cũ :

+ Ngạc nhiên đến mừng rỡ, xúc động : thể hiện trên ánh mắt, nụ cười.

+ Sự đón tiếp ân cần, nồng hậu của thầy.

Kết bài: Sự xúc động của em và mẹ, đây là một kỷ niệm đáng nhớ về nghĩa tôn sư trọng đạo em cần học hỏi.